

BELEIDSPPLAN

2024-2028

INHOUD

3

Kernwaarden

3

Missie

4

visie

5

krachtlijnen

8

voor wie doen we het

10

strategisch plan
2024-2028

VOORWOORD

Voor jou ligt de toekomstdroom van het Industriemuseum, vervat in een strategie voor de komende beleidsperiode 2024-2028. De voorbije jaren realiseerden we een vernieuwing van het permanente tentoonstellingsparcours en presenteerden we met de tijdelijke tentoonstellingen 'Kassa, kassa!' en 'BURN. Van brandgevaar tot burn-out' twee brandend actuele expo's. Onze maakwerking schoot uit de startblokken, we verwelkomden een diversiteit aan kunstenaars in residentie en we startten de verhuur van onze spiksplinternieuwe TC2 jacquardmachine op. We organiseerden wervende oral-history-projecten en ontmoetingsdagen en werken gedreven aan een meerstemmige collectie.

In de toekomst willen we op dat elan verdergaan. Meer nog, we willen zoveel mogelijk mensen warm maken voor industrieel erfgoed, vakmanschap en technieken, op onze iconische museumsite en ver daarbuiten. Met onze museumcollectie als fundament en inspiratiebron zetten we nieuwe technologieën, alternatieve grondstoffen, circulariteit en arbeidsomstandigheden in een mondiale context in de kijker en nemen we een rol op in de bewustmaking rond een klimaatvriendelijke en rechtvaardige wereld. We willen uitgroeien tot een toonaangevende cocreatieve maakplek waar technieken, vakmanschap en machines een hedendaagse relevantie krijgen. Met een portie volle goesting bij een team van personeelsleden en vrijwilligers, staan we klaar om onze toekomstdromen te realiseren. We hopen je mee warm te maken. Wees welkom!

*Ann Van Nieuwenhuyse, directeur
Hilde Langerart, conservator*

KERNWAARDEN

Het Industriemuseum hanteert vijf kernwaarden als ethisch kompas. Ze geven een beter zicht op wie we willen zijn en wat we als museum en expertisecel willen uitstralen en uitdragen.

Gastvrij

Iedereen is welkom en we dragen zorg voor elkaar.

Gedreven

We doen de dingen met veel goesting en passie. We nemen initiatief, hebben oog voor wat leeft buiten de muren en zoeken mensen en organisaties op.

Betrouwbaar

In samenwerkingen stellen we ons genereus en open op. Als we iets doen, dan doen we het goed.

Respectvol

Gelijkwaardigheid en wederkerigheid staan centraal in onze omgang met elkaar. Verscheidenheid zien we als rijkdom.

Creatief

We dagen onszelf en anderen uit om vindingrijk te zijn, buiten de lijntjes te kleuren en samen nieuwe dingen te creëren.

MISSIE

De missie omschrijft WAAROM we als museum bestaan en wat onze meerwaarde is. Ze beschrijft dus onze primaire functie of permanente opdracht.

Het Industriemuseum draagt als gastvrije belevingsplek en kwaliteitsvolle expertisecel zorg voor de sporen van de industriële geschiedenis.

Samen met bezoekers, makers en kenners geven we door hoe mensen, machines, materialen, techniek en wetenschap de wereld bepalen.

VISIE

De visie omschrijft WAARVOOR het Industriemuseum staat. Ze geeft aan welke waarden we belangrijk vinden om de missie te realiseren. De visie beschrijft een ambitieus gedeeld beeld voor de toekomst en geeft verduidelijking bij de missie.

Het Industriemuseum is een betekenisvolle plek waar leren, beleven en maken centraal staan. Met de collectie industrieel erfgoed, de gepassioneerde makers en werkende machines als kloppend hart. Met een divers publiek dat ons voedt en zowel binnen als buiten de museummuren een stem heeft. Met een klimaatvriendelijke en sociaal rechtvaardige wereld als richtpunt.

Het toekomstige Industriemuseum schrijft, samen met bezoekers, makers en kenners, een universeel verhaal over mensen en machines en hoe die de wereld rondom ons veranderden. We willen als professioneel museum een betekenisvolle ontmoetingsplek, toonplek én maakplek zijn, middenin en bewust van een maatschappij in volle verandering.

Met een collectie van internationale allure prikkelt het Industriemuseum de nieuwsgierigheid en stimuleert het creativiteit en onderzoek. We brengen de kleine verhalen van mensen van verschillende generaties en achtergronden in verbinding met het grotere verhaal van onze industriële samenleving.

Het Industriemuseum staat middenin de maatschappij en engageert een divers publiek dat deel néémt en deel hééft aan de museumwerking. We nemen daarbij voortdurend onze eigen rol als instelling kritisch onder de loep. We nemen een straffe rol op in de bewustmaking rond een klimaatvriendelijke en sociaal rechtvaardige wereld door mens en milieu centraal te stellen in de museumpresentatie, door zelf circulair en duurzaam te werken en door de tentoonstellingen, maakprojecten en events aan te grijpen als bril voor de huidige economische systemen en de ecologische impact ervan.

Vanuit de expertisecel ETWIE willen we het technisch, wetenschappelijk en industrieel erfgoed in een (inter)nationaal netwerk verankeren. Als kennisknooppunt en bruggenbouwer realiseert en stimuleert ETWIE dialoog en samenwerking tussen de verschillende spelers, binnen en buiten het erfgoedveld. Zo versterken we de zorg voor en de omgang met ons technisch, wetenschappelijk en industrieel erfgoed en zetten we het internationaal op de kaart.

KRA

ACHTLIJNEN

Lokaal, internationaal en digitaal: de blik naar buiten

Het Industriemuseum wil niet eenzijdig een verzamelaar, bedenker en zender van een collectie en een aanbod zijn. We willen ook ontdekken, onderzoeken en oppikken wat er buiten de museummuren leeft, zowel lokaal, internationaal als digitaal.

Een levendige wisselwerking met de nabijgelegen buurt en regio vinden we ontzettend belangrijk. Het Industriemuseum wil voeling hebben met wat er leeft in de stad Gent en de nabijgelegen negentiende-eeuwse industriegordel rond Gent. Het museum en de collectie moeten in interactie gaan met de superdiverse demografische realiteit om ons heen. Het Industriemuseum zet in de verf dat Gent en Vlaanderen meer zijn dan een middeleeuws Manhattan met kastelen en kerken. We geven samen met het publiek betekenis aan de 'kathedralen van de industrie' en het industrieel erfgoed, en hoe die in de loop van de geschiedenis een sterke stempel hebben gedrukt op het uitzicht van de stad en regio, en wie er woont en werkt.

De eigen wijk Sluizeken-Tolhuis-Ham is superdivers. Tal van ervaringen en experimenten toonden aan dat het waardevol is om die buurt in te trekken en te luisteren naar de noden die er leven. We maken bewust tijd vrij om buiten de museummuren te treden en houden de vinger aan de pols. We gaan in gesprek met organisaties en mensen om hun noden en verwachtingen te leren kennen. Het Industriemuseum wil duurzame relaties aangaan op een gepersonaliseerde, effectieve en transparante manier. Activiteiten en projecten zetten we op in een open dialoog en in gezamenlijkheid met onze stakeholders. Het Industriemuseum investeert dan ook verder in het aangaan van samenwerkingen met de lokale community, van de buurtbewoner om de hoek over de lokale school tot een kunstcollectief. We willen relevant zijn voor en onderdeel zijn van onze diverse samenleving. We willen daarbij extra investeren in kinderen en jongeren. Dit zijn de bezoekers van de toekomst, die we graag ondersteunen en kansen bieden in het ontdekken en ontwikkelen van hun talenten.

Een stad als Gent is met haar 160 nationaliteiten inherent internationaal. Die dagdagelijkse realiteit verruimt onze blik en zorgt ervoor dat de collectie en het museumverhaal vanuit meer diverse perspectieven en achtergronden bekeken en gevormd worden. Daarnaast wil het Industriemuseum nog bewuster en actiever buiten de stads- en landsgrenzen heen kijken en haar internationale uitstraling vergroten. Het Industriemuseum krijgt vooral toeristen, scholen en groepen uit eigen land over de vloer, maar merkt de laatste jaren een stijgend aantal toeristen uit het buitenland. Met onze collectie- en maakwerking zijn we sterk verankerd in een internationaal netwerk. Deze internationale reputatie willen we behouden en verder uitbouwen. Vanuit de collectie, het onderzoek en de maakwerking zijn ontzettend veel interessante linken te vinden en te benutten met musea, bedrijven en organisaties in het buitenland. We

beschouwen internationaal werken als een attitude, een manier van kijken en denken.

Het belang van digitale participatie en virtuele bezoekers neemt toe. Digitaal zorgt ervoor dat erfgoed, makers en publiek elkaar vinden, binden en raken. Het online beschikbaar stellen van de collectie en digitale content leidt tot meer kennisuitwisseling en partnerschappen. Het open beschikbaar stellen van data en beelden genereert meer aandacht voor de collectie en museumwerking en zorgt voor een ruimer publieksbereik. Het Industriemuseum heeft die digitale trein zeker en vast niet gemist, maar wil in de toekomst nog een versnelling hoger schakelen en verder digitaal innovatief zijn. We streven naar een digitale infrastructuur die futureproof is, optimaliseren onze processen en zorgen ervoor dat onze medewerkers zich de digitale skills eigen maken. We exploreren de mogelijkheden van digitale marketing, maken bewuste keuzes en bouwen onze digitale identiteit verder uit. Door nog sterker in te zetten op sociale media leiden we nieuwe doelpublieken zoals internationale toeristen en makers toe. We spannen ons in om via de juiste kanalen de juiste doelgroepen en ons potentieel publiek in binnen- en het buitenland te bereiken en te verhogen.

Duurzaam werken en inspireren

Het thema duurzaamheid is heel nauw verweven met de hoofdthema's waar het Industriemuseum rond werkt: textiel, drukkerij, energie, de ecologische impact van bedrijven ... Het raakt ook heel sterk aan de maakwerking van het museum. In het Industriemuseum gaat bijdragen aan ecologische duurzaamheid dus niet alleen over het oprichten van een intern ecoteam, de aankoop van ledverlichting of recycling van tentoonstellingsmateriaal. Ook vanuit de tentoonstellingen, de collectie en maakplekken informeren en sensibiliseren we bezoekers. Duurzaamheid gaat veel verder dan de ecologische voetafdruk en topics als milieu, energie en afval. Zo is het ook belangrijk om maatschappelijk verantwoord te handelen en als organisatie een omgeving te creëren waarin het welzijn van mensen en toekomstige generaties telt. Concreet gaat het dan bijvoorbeeld over het welzijn van personeel en vrijwilligers en kennisbeheer en -overdracht binnen de interne werking. Duurzaamheid mag geen containerbegrip zijn. Het Industriemuseum ging in het verleden vooral praktisch en pragmatisch met het thema aan de slag. Met concrete acties en investeringen maken we stap voor stap het verschil. In de toekomstige beleidsperiode willen we nog meer bewust actie ondernemen, organisatiebreed, met een duidelijke planning en in overleg en afstemming met stakeholders als Greentrack, de dienst Facility Management van de Stad Gent en collega-musea.

Diversiteit en inclusie

We leven in een steeds diverser wordende samenleving. Die diversiteit aan perspectieven en belangen beschouwt het Industriemuseum als een meerwaarde. Het daagt ons uit en leidt ertoe dat de collectie en de museumwerking vanuit andere, nieuwe achtergronden en expertises betekenis krijgen. Diversiteit wordt te vaak eenzijdig verengd tot etnisch-culturele diversiteit. Debatten en gesprekken over diversiteit werken soms hokjesdenken en stereotypen in de hand. Het Industriemuseum vindt het waardevol om aan de slag te gaan met de ideeën van het kruispuntdenken of intersectionaliteit (Lutz, 2002): een manier van denken over verschil die vertrekt vanuit de samenhang en verwevenheid van de kenmerken die mensen en groepen doen verschillen van elkaar. Dit perspectief stelt dat wij mensen geen maatschappelijk vrijzwevende subjecten zijn, maar allen een maatschappelijke positie toegewezen krijgen aan de hand van factoren zoals gender, etniciteit, klasse, nationaliteit, seksualiteit ... Kortom, elk individu is gesitueerd op het kruispunt van verschillende machtsassen of dimensies. Als Industriemuseum omarmen we diversiteit en streven we inclusie en gelijkwaardigheid na. Diversiteit en meerstemmigheid zijn niet alleen van belang bij het personeelsbeleid en de publiekswerking, maar ook op het vlak van collectie en onderzoek. Een kersvers diversiteitstraject en -plan geeft ons visie en houvast voor de acties en doelstellingen die we de komende jaren op poten zetten en nastreven.

» [Diversiteitsplan](#)

Museum als maakplek

Een maakplek is een werkplek waar machines, materialen en ruimte gedeeld worden tussen verschillende makers. Samenwerken en het delen van kennis staan centraal. Uniek aan de maakplekken in het Industriemuseum is de combinatie van historische en hedendaagse machines en technieken. De maker kan zo in een betekenisvolle museale setting aan de slag met authentiek materiaal en onder begeleiding van experts.

De maakplekken in het Industriemuseum hebben een sterke focus op druk- en textieltechnieken. Door verschillende generaties makers met elkaar in contact te brengen en kruisbestuiving mogelijk te maken, zorgen we ervoor dat ambachten, technische kunde en kennis niet verloren gaan. Bezoekers zien live hoe creaties en eindproducten tot stand komen. Ze kunnen ook zelf aan de slag, zowel individueel als in groepsverband. Zo geven we mee dat werken met je handen ook z'n waarde heeft in de samenleving. Het Industriemuseum staat op de eerste rij om technisch talent en vakmanschap te (her)waarderen.

» [Visie maakwerking](#)

Industriële geschiedenis gisteren, vandaag en morgen

Het Industriemuseum verzamelt, onderzoekt en toont de sporen van de industriële geschiedenis. De industriële samenleving kreeg in onze regio vorm vanaf 1750. Onder 'industrie' begrijpen we sectoren waar de productie op grote schaal plaatsvindt in fabrieken. Talrijke objecten, verhalen, foto's en getuigenissen zijn sporen van die productie en distributie. Ze vormen het collectief geheugen van de industriële samenleving. Ze zorgen er ook voor dat we onze huidige wereld beter begrijpen. Hoe en waar worden onze dagdagelijkse producten gemaakt? Met welke grondstoffen en technieken? En onder welke arbeidsomstandigheden?

Het onderscheid tussen 'ambacht' en 'industrie' is niet altijd strikt af te bakenen. Ook in een industriële samenleving zijn ambachtelijke technieken nooit ver weg of vergeten. Bovendien verschuift de beeldvorming en het discours: een metaaldraaibank uit de jaren 1950 bestempelt men nu als ambachtelijk in vergelijking tot de automatische, computergestuurde draaibanken van vandaag, die we dan weer hypermodern en innovatief noemen. Het is net de cross-over tussen oude ambachtelijke technieken, materialen of gebruiken en hedendaagse methodes die vandaag vaak leidt tot product-, proces- of technische innovaties. Zeker nu de roep naar een duurzamer economisch systeem – met productie op kleinere schaal en alternatieve grondstoffen – steeds luider klinkt.

Het Industriemuseum wil die meerlagige geschiedenis vertellen en historisch bewustzijn creëren. In onze permanente en tijdelijke expo's tonen we hoe de microgeschiedenis van de Gentse, Vlaamse en Belgische industrialisering verknoopt is met de wereldeconomie. De geschiedenis van de industrialisering is meerstemmig en bevat ook zwarte bladzijden, denk maar aan de sociale uitbuiting van arbeiders, kolonisering of economische roofbouw van de planeet. Zowel hier bij ons als ver van ons bed, zowel vroeger als vandaag. Het Industriemuseum plaatst die thema's in historisch en internationaal perspectief en jaagt wetenschappelijk onderzoek aan. We laten verschillende stemmen en tegenstemmen aan bod komen en zetten aan tot reflectie en debat. De collectie vormt daarbij de ruggengraat. Daarom is het ontzettend belangrijk dat die collectie mee evolueert. We actualiseren en diversifiëren de collectie en zetten in op participatief verzamelen. We werken samen met bedrijven, werknemers en organisaties die vandaag de industriële geschiedenis van morgen schrijven en voorwerpen, foto's of documenten schenken aan de collectie van het Industriemuseum. Op die manier worden ook recente verschuivingen – denk maar aan de 'grote evoluties' van desindustrialisatie, opkomst diensteneconomie, arbeidsmigratie, energietransitie – tastbaar gedocumenteerd en voor de toekomst bewaard.

A woman with blonde hair tied back, wearing glasses and a white shirt with black polka dots, is looking at several spools of thread on a table. The spools are in various colors: orange, yellow, and white. The background is a bright, slightly blurred room with a yellow wall and some papers pinned to it.

**VOOR
WIE
DOEN
WE
HET?**

Van families tot makers

Het Industriemuseum doet het verhaal van de industriële geschiedenis herleven. Een universeel verhaal over mensen en machines, en hoe die de wereld rondom ons veranderden. De unieke fabriekssite, de werkende machines en de gepassioneerde makers ademen samen een sfeer van authenticiteit uit. Het gebouw, de collectie, de makers en het museumverhaal vallen helemaal samen. Dit draagt bij aan een betekenisvolle belevenis en ervaring. De bezoeker mag zelf dingen proberen en maken. Het museum is niet louter een toonplek. Het is een open en laagdrempelige plaats waar mensen elkaar ontmoeten, herinneringen ophalen, kennis en talenten delen en de collectie betekenis geven.

We doen het samen en staan midden in de maatschappij

Het Industriemuseum is een betekenisvolle plek om samen naar het verleden, het heden en de toekomst te kijken en erover in gesprek te gaan. Zo'n plek kan alleen ontstaan door het samenbrengen van een diversiteit aan mensen: ontwerpers, makers, studenten, jonge talenten, bedrijven, leerlingen, families, buurtbewoners, nieuwkomers, jongeren en vrijwilligers.

In het Industriemuseum komt het publiek op de eerste plaats. We zijn een museum, maakplek en expertisecel voor iedereen: van toevallige passanten tot specialisten. De inbreng van iedereen, hoogopgeleid of laaggeschoold, is gelijkwaardig. We richten ons tot verschillende generaties en culturen en tot mensen met diverse ideeën en meningen. Om de drempel te verlagen, richten we onze blik naar buiten en trekken we buiten de museummuren. Verandert de samenleving, dan verandert ook de museumwerking.

We spreken bewust niet over doelgroepen, maar werken vanuit gelijkwaardigheid en inclusie. We nemen onszelf niet als norm en omarmen verschillen. We streven ernaar dat iedereen op een gelijkwaardige manier kan participeren aan de museumwerking, niet enkel als deelnemer maar ook als deelhebber.

Kinderen en jongeren in kwetsbare situaties en nieuwkomers krijgen onze prioritaire aandacht. We maken tijd vrij om met de museumwerking in te haken op noden vanuit de maatschappij en maatwerk aan te bieden. Op die manier zijn we maatschappelijk relevant.

Behouden en versterken: onderwijs, families en vrijwilligers

Families en scholen, vooral lager en secundair onderwijs, weten het Industriemuseum sinds jaar en dag vlot te vinden. Die groepen willen we blijven bereiken. In het bereiken van kleuter-, hoger en volwassenenonderwijs zien we groeimogelijkheden in de toekomst.

In de ontwikkeling van het educatieve aanbod trekken we de kaart van maken, technieken en STEM. Jongeren uit beroeps-, deeltijds en technisch onderwijs en studenten uit het volwassenenonderwijs krijgen onze prioritaire aandacht.

Verbreden: toeristen, makers en bedrijven

Het Industriemuseum wil uitgroeien tot hotspot voor toeristen. Het iconische museumgebouw, de toeristische producten (wandel- en fietskaarten) en het panorama maken van het Industriemuseum hét vertrekpunt om industrieel erfgoed in Gent en omstreken verder te verkennen. We zetten verder in op de ontwikkeling van belevingstools in samenwerking met toeristische partners en grijpen het 50-jarige bestaan aan om industrieel erfgoed in België op de kaart te zetten.

Het Industriemuseum groeit uit tot een toonaangevende congreslocatie, bedrijven en organisaties vinden ons als premium partner voor personeelsevents en teambuilding. We groeien verder uit tot een toonaangevende maakplek, waar makers met de museumcollectie in dialoog gaan en waar ruimte is voor nieuwe ideeën en creaties.

STRATEGISCH PLAN 2024-2028

SD 1 – Het Industriemuseum is een iconische plek. Als vertolker van de (r)evolutie van industrieel Europa is het museum in 2028 premium partner voor bedrijven, media en toerisme.

Focus: naambekendheid, hoger publieksbereik, stevige positie in breed landelijk netwerk

OD 1.1 – Het 50-jarige jubileum in 2026 is het scharnierpunt waarop het Industriemuseum haar positie in het veld versterkt en industrieel erfgoed in België in de schijnwerpers zet.

Het Industriemuseum stond vijftig jaar geleden mee aan de wieg van de ‘industriële archeologie’, overgewaaid uit Groot-Brittannië. Anno 2022 is industrieel erfgoed ruw, hip en soms nog (on)ontdekt. In het feestjaar blikken we terug, maar vooral ook vooruit. Het Industriemuseum smeedt innovatieve partnerschappen met spelers uit diverse sectoren: erfgoed- en cultuurpartners, bedrijven en toerisme. Het feestjaar wordt een hefboom voor het brandend actuele debat rond (toekomstig) industrieel erfgoed en duurzame transitie. Het Industriemuseum en ETWIE zijn gangmaker van een feestelijk landelijk industrieelfestival met tal van partners. Met Toerisme Vlaanderen bekijken we hoe we dit feestjaar een (inter)nationaal elan kunnen geven. We jagen partners uit de cultuur- en erfgoedsector (musea, sites en cultuurhuizen in Vlaanderen en Wallonië) aan om een aantrekkelijk en divers publieksprogramma samen te stellen, waarbij industrieel erfgoed de insteek vormt voor een ruimer artistiek programma. We betrekken partners als VLAIO en hedendaagse bedrijven om een blik op de toekomst van industrieel erfgoed te werpen. We initiëren een (inter)nationale marketingcampagne om het Industriemuseum en industrieel erfgoed in België in al z’n facetten in de kijker te zetten. De organisatie van een expo rond industrieel erfgoed in België, samen met ETWIE, vergroot onze zichtbaarheid; de uitgave van een gelijknamige publicatie verzekert het borgen van de kennis rond industrieel erfgoed in België voor de toekomst. Het Industriemuseum wordt premium partner rond industrieel erfgoed in een breed landelijk netwerk.

OD 1.2 – Het Industriemuseum is top of mind bij bedrijven en organisaties met een uitgelezen aanbod en infrastructuur voor teambuilding.

Het Industriemuseum huist in de voormalige katoenspinnerij Desmet-Guequier. Het monumentale gebouw met het typische fabrieksdak is iconisch voor de industriële geschiedenis van Vlaanderen en bij uitbreiding Europa. Bezoekers maken er kennis met arbeid, werk en leven in en rond de fabriek. Geen betere setting voor bedrijven en organisaties om een personeelsevent of teambuilding te organiseren. We professionaliseren verder onze faciliteiten in functie van personeelsevents. We ontwikkelen een uniek publieksaanbod op maat van bedrijven/organisaties met de museum-thema’s (werken, werkcultuur, maken) als fundament en werkplezier als finaliteit. We bouwen ons netwerk in de bedrijfswereeld verder uit en doen aan proactieve marketing.

LEESWIJZER:

SD = strategische doelstelling

OD = operationele doelstelling

ACTIES

- Organisatie landelijk industrieelfestival rond industrieel erfgoed in België met verschillende inhoudelijke en financiële partners, gekoppeld aan een (inter)nationale marketingcampagne, 2024-2026
- Uitgave Engelstalige publicatie ‘Industrial heritage in Belgium’ samen met ETWIE, 2025-2026
- Organisatie tentoonstellings- en fotoproject en digitale ontsluiting fotoreeks ‘Industrieel erfgoed in België’, 2025-2026
- Opwaarderen van de permanente tentoonstellingen (aanpassingen waar nodig met aandacht voor de hybride beleving) tegen 2026

ACTIES

- Verder aanpassen van de bestaande infrastructuur en faciliteiten in functie van personeelsevents
- Ontwikkelen van publieksaanbod op maat van bedrijven (teambuilding, bedrijfsevents)
- Verder uitbouwen van een netwerk binnen de bedrijfswereeld
- Samenwerking met partners Stad Gent en Vlaanderen (GentCongres, Flanders Heritage Venues ...) in functie van bekendmaking en optimaliseren aanbod
- Doorgedreven en proactieve marketing van het aanbod voor personeelsevents (publieksaanbod en zaalverhuur)

OD 1.3 – Het Industriemuseum zet in op de uitbouw van een nieuw narratief ‘ruw & hip – (on)ontdek(t) industrieel erfgoed’ (werktitel) en bijbehorende belevingsproducten om meer publiek te bereiken.

Het Industriemuseum ontwikkelde de afgelopen jaren verschillende tools om industrieel erfgoed op een verrassende manier te beleven, anders dan een klassiek museumbezoek: een wandelkaart langs nutskastjes rondom het museum, beschilderd door jonge artiesten met de deelcollectie elektriciteit als inspiratiebron. Of het Do-It-Yourself (DIY)-museum voor tieners in het kader van Krokuskriebels. In de toekomst willen we deze initiatieven versterken om meer en nieuw publiek te bereiken en hen te verrassen met onontdekt industrieel erfgoed. We bieden een breed publiek verschillende tools aan om industrieel erfgoed te beleven, zowel binnen als buiten de museummuren. We vernieuwen onze communicatiestrategie en zetten in op het monitoren van ons publieksbereik. Op basis van data maken we keuzes in onze marketingstrategie, de ontwikkeling van belevingsproducten en publieksprogrammatie.

ACTIES

- Out-of-the-box tours of belevingstools (intra en extra muros) uitwerken voor specifieke doelpublieken (internationale toeristen, vriendengroepen, jongeren ...) i.s.m. partners (Visit Gent, Toerisme Oost-Vlaanderen, Toerisme Vlaanderen)
- Aanpassing en verdere ontwikkeling van de bestaande belevingstools (wandel- en fietskaarten, publieksontsluiting industrieel-erfgoedssites extra muros) op basis van noden
- Verdere ontwikkeling van narratief met ontwikkeling nieuwe marketingstrategie naar verschillende doelpublieken
- Doorgedreven marketing naar scholen, groepen en toeristen
- Marketing van de producten van de museumshop (productie op de textiel- en drukkerijafdeling van het Industriemuseum i.s.m. makers) met bijzonder oog voor de DIY-productlijn (Do It Yourself of doe-het-zelf)
- Monitoren van het ruime publieksbereik (museumbezoekers, deelnemers extra-muros-activiteiten, online bereik, collectiemobiliteit ...) i.s.m. ETWIE en Huis van Alijn aan de hand van gezamenlijk ontwikkelde digitale tools
- Voeren van publieksonderzoek rond bezoekersbeleving via focusgroepen
- Ontwikkelen van interne werkwijze om het CRM (Customer Relationship Management) -systeem van de Gentse Musea optimaal in te zetten met het oog op de digitale optimalisatie van de betrokken interne processen

SD 2 – Met mens en machine als focus in het collectie- en wetenschappelijk beleid (en als drager voor het presentatie- en publieksbeleid) geeft het Industriemuseum het industrieel erfgoed in Vlaanderen een betekenisvolle en tastbare toekomst.

Focus: collectie en wetenschappelijk onderzoek diversifiëren, duurzaamheid, digitale transformatie, internationale kennisdeling

OD2.1–Het Industriemuseum jaagt een meerjarige onderzoeksagenda aan met prioritaire aandacht voor onderbelichte thema’s van de industriële geschiedenis.

Verschillende ambitieuze onderzoeksprojecten hebben de voorbije jaren de grondslag gelegd voor talrijke tentoonstellingen, publicaties of educatieve projecten. Nu eens zijn we initiatiefnemer en duiken de onderzoeksmedewerkers zelf de archieven in. Andere keren hebben we een ondersteunende rol in een onderzoeksproject van een stakeholder. Van historisch onderzoek naar de havengeschiedenis i.s.m. de universiteit, over ontwerpend onderzoek met docenten textielontwerp, tot materiaaltechnisch onderzoek naar de historische oorsprong van drukpersen. Voor de toekomst zitten al enkele weloverwogen onderzoeksthema’s in de pijplijn. We gaan voort op het elan om heel rake onderwerpen te kiezen. De relevantie voor hedendaagse maatschappelijke debatten staat centraal. We zetten extra hard in op onderbelichte thema’s en onontgonnen archiefbronnen of collecties. Wereldgeschiedenis is ons perspectief, onze manier van kijken, denken en doen. We kunnen niet over elke plek en ruimte een totaalverhaal schrijven, maar hebben wel aandacht voor de vele dimensies van de industriële geschiedenis. In onderzoeksprojecten leggen we bloot hoe evoluties dichtbij verknoopt zijn met grondstoffen, arbeid en productie aan de andere kant van de wereld. Het fascinerende verhaal over mensen en machines, van de oude katoenspinnerij in Gent tot de Amerikaanse katoenvelden en de arbeiders uit Turkije of Noord-Afrika.

ACTIES

- Onderzoek naar de internationale/ koloniale relaties en goederenketen van de Belgische textielindustrie (i.s.m. UGent, Fedustria, Provincie Oost-Vlaanderen, Oost-Vlaamse erfgoedpartners), 2023-2025
- Publicatie bij de tentoonstelling ‘Bakeliet en kunststoffen’, 2024-2025
- Onderzoek naar computererfgoed en de automatisering/digitalisering van de Belgische/West-Europese industrie na de Tweede Wereldoorlog (i.s.m. Museum Boerhaave, KU Leuven Computerwetenschappen, onderzoekscentrum imec, computermuseum NAM-IP ...), 2026
- Onderzoek en voorbereiden van een publicatie naar de geschiedenis van de Gentse haven (i.s.m. North Sea Port, UGent, museum MAS ...), 2027
- Uitrollen van waarderingstrajecten van deelcollecties (zoals telecommunicatie en dataverwerking)
- Oprichten van een wetenschappelijk comité/klankbordgroep per onderzoeksproject
- Opmaak en bijsturen van onderzoeksagenda in overleg en afstemming met ETWIE en met de klankbordgroep van het Industriemuseum
- Structureel overleg en aanbieden van stageplaatsen en mogelijke thesisonderwerpen aan hogescholen en universiteiten (KASK, HOGENT, Arteveldehogeschool, UA, VUB, UGent, HOWEST, Vives, KU Leuven ...)

OD 2.2 – Met de collectie als fundament en inspiratiebron zet het Industriemuseum nieuwe technologieën, alternatieve grondstoffen en circulariteit in de kijker.

De museumcollectie en presentaties in expo's zijn de basis om het gesprek over duurzaamheid aan te gaan. Zo vallen de collectie en kennis in het Industriemuseum bijna één op één samen met het brandend actuele klimaatdebat. Waar komen onze grondstoffen en producten vandaan? Wat is de sociale en ecologische impact van de industrie en ons consumptiegedrag? Deze onderwerpen zitten verweven in de vernieuwde vaste presentatie, zowel in de hoofdtentoonstelling 'Over mensen en machines' als in de textiel- en drukkerijafdeling. Ook in tijdelijke tentoonstellingen zetten we de duurzaamheidsproblematiek in de kijker, samen met alternatieve oplossingen, technologieën en evoluties. We brengen de historische en hedendaagse industrie in relatie en geven inzicht in de evolutie van industrieel Vlaanderen, van erfgoed tot praktijk. We zetten hierbij in op kleinschalige en spraakmakende projecten die nadrukkelijk duurzaamheid als context meenemen. De komende jaren willen we daar nog extra stappen in zetten. Het Industriemuseum zal een straffere rol opnemen in de bewustmaking rond een klimaatvriendelijke en rechtvaardige wereld. Dit willen we doen door zelf circulair en duurzaam te denken en te werken (zie ook OD 4.2 en 5.2) én door bezoekers over de ecologische impact en de maatschappelijke gevolgen van het huidige economische systeem te informeren. We vinden het belangrijk om dit op een aantrekkelijke en laagdrempelige manier te doen. We zetten kleine en grote acties op touw waarbij we het thema duurzaamheid omarmen, het goede voorbeeld geven en een breed publiek sensibiliseren.

ACTIES

- Ontwikkeling publieksaanbod en -programmatie met focus op duurzaamheid, zoals een rondleiding of educatief pakket bij de permanente tentoonstelling '100% Textiel' met aandacht voor de hybride beleving
- Hosting en mee organiseren van het tweejaarlijkse Fair Fashion Fest als partner van Gent Fair Trade en ontwikkeling van een publieksaanbod op maat met workshops rond textieltechnieken en eerlijke mode
- Versterken partnerschap Gent Fair Trade, uitrollen van een publieksprogramma tijdens de Week van de Fair Trade
- Ontwikkeling publieksaanbod en -programmatie n.a.v. expo Haven in 2027 om scholen en bezoekers bewust te maken rond goederenketen/herkomst grondstoffen en producten i.s.m. North Sea Port
- Onderzoeken van de mogelijkheden om Repair Cafés te organiseren in het Industriemuseum
- Publieksprogrammatie en samenwerking ontwikkelen n.a.v. Belmundo, het Gentse activiteitenfestival rond internationale solidariteit
- Nieuwe technologieën, digitale transformatie, alternatieve grondstoffen en circulariteit in de industrie in de kijker zetten bij het publiceren van collectie-items en collectieverhalen op de website

OD 2.3 – Het Industriemuseum brengt haar collectie en kennis actief en open naar buiten, met de digitale transformatie en internationale kennisdeling als prioriteit.

Of het nu over de rasechte topstukken, de fascinerende interviewreeksen of de uitgebreide collectie machines en gebruiksvoorwerpen gaat: de rijke collectie van het Industriemuseum is een onuitputtelijke bron van kennis en inspiratie. De bibliotheek is met haar laagdrempelige dienstverlening een onmisbare schakel in die kennisdeling en -opbouw. Het online en offline delen en beschikbaar stellen van collectiebeelden en kennis had de voorbije jaren vaak een heel verbindend effect. De Zwitserse antropoloog Baptiste Aubert ging voor zijn documentaire met beelden en geluiden van textielmachines uit onze collectie aan de slag. Een privéverzamelaar uit Nederland speelde ons allerhande bijkomende uitleg over onze lampencollectie door. En de Amerikaanse onderzoekster Kate Copeland geraakte op het internet helemaal in de ban van de drukkerijcollectie en kwam een half jaar als artist-in-residence in het museum werken. In lijn met de digitale strategie zullen we de systemen, kennis en digitale bronnen zoveel mogelijk open en vrij beschikbaar te stellen voor hergebruik door andere systemen, op andere plaatsen, door andere organisaties en door het publiek. Op die manier willen we onze collectie en het onderzoek maximaal valoriseren en toegankelijk maken. De collectie als katalysator: hoe breder we de kennis en collectie beschikbaar stellen, hoe meer mensen mee betekenis en toekomst geven aan het industrieel erfgoed.

ACTIES

- Registratie van de collectie: verdiepende registratie, uitwerken thesauri onderzoeksprojecten (met aandacht voor authority lists zoals AAT, TNG, RKD, FOMU, Onroerend Erfgoed ...) en registratie van nieuwe verwervingen
- Verhogen van de graad van detailregistratie rekening houdend met internationale standaarden zoals CIDOC-CRM en nationale standaarden zoals OSLO, en de link met authority lists
- Optimalisatie digitale infrastructuur, optimalisatie doorstroming data via verschillende systemen en platformen, opzetten IIF-infrastructuur via digitaliseringspartner meemoo, ontsluiting via museumwebsite, toevoegingen en updates bij Wikidata, gebruik MADOC als participatief platform, ontwikkeling van eigen tools die gedeeld worden met de (inter) nationale erfgoedsector via GitHub ...
- Vernieuwing van de website in navolging van de nieuwe digitale strategie met aandacht voor thematische websites (collectie, onderzoek, expo's, maakplekken ...) die in lijn liggen met de digitale identiteit van het Industriemuseum
- Aanstellen van een digitale curator die de collectie, het wetenschappelijk onderzoek en de publiekswerking in een digitaal netwerk verspreidt en waarborgt
- Meewerken aan (inter)nationale projecten die onze collectie gebruiken ter verrijking van hun eigen platform: Virtueel Museum voor Vlaanderen, Gent Gemapt, PressHere ...
- Aanbieden van meertalige content op website en (online) kennisplatformen
- Ontsluiting kennis/collectie via Archief voor Onderwijs en KlasCement en publicaties voor onderwijs (schoolboeken en online leer materiaal)
- Opzetten studiec collectie in drukkerijafdeling (letterproeven, letterkasten) en textielafdeling (textielstalen ...) als hybride beleving met een fysiek en digitaal luik
- Ontwikkeling van presentaties of installaties intra en extra muros (in bibliotheek De Krook, De Centrale (naar aanleiding van 100 jaar Elektriciteitscentrale in 2024), bedrijven met link museumcollectie als tijdelijke expo of installatie), zowel fysiek als digitaal
- Opmaak en uitgave van Museumkrant voor de stakeholders van het museum, twee maal per jaar
- Verdere uitbouw van onze bibliotheek als kennishub, ism ETWIE: optimalisering van de fysieke inrichting en verdere ontwikkeling van het digitale luik
- Ontsluiten van onderzoek via publicaties van derden (online of gedrukt) en online platformen

OD 2.4 – Het Industriemuseum rolt toonaangevende oral-history-projecten uit en zet zo in op het verzamelen, bewaren en delen van sprekende en onbekende verhalen over de industriële geschiedenis.

Mondelinge geschiedenis of *oral history* zou je zowat als het kindje van het Industriemuseum kunnen beschouwen. De start van de interview-collectie en het organiseren van studiedagen rond oral history gaat al terug tot de beginjaren van het museum, eind jaren 1970. In 2023 is het Industriemuseum in samenwerking met FARO en Amsab-ISG trekker van een studiedag rond oral history. De dag van vandaag maakt mondelinge geschiedenis vast deel uit van de museumwerking. Oral history raakt de verschillende aspecten van de museumwerking: van collectiebeheer over onderzoek tot publiekswerking. Gekoppeld aan onderzoeksprojecten en expo's nemen we interviews af die we samen met de transcripties in de collectie registreren. In de vaste presentatie en in tal van online en offline kanalen worden die sprekende getuigenissen gedeeld. Ook de digitale inhaalbeweging voor deze mondelinge bronnen is ingezet. Samen met partners in het erfgoedveld en geïnspireerd door buitenlandse voorbeelden buigt het Industriemuseum zich over de technische en ethische uitdagingen die daarbij komen kijken, zoals de impact van GDPR en de mogelijkheden van digitale systemen voor registratie en ontsluiting. Het Industriemuseum is vast van plan om een voortrekkersrol te blijven spelen. We zien het als onze plicht om ook de ongekennde, niet-tastbare stemmen en verhalen van de meerstemmige industriële geschiedenis duurzaam te bewaren en te delen.

ACTIES

- Jaarlijks oral-history-project waarbij werknemers, werkgevers of getuigen uit een bepaalde sector geïnterviewd worden over hun werk en leven, gekoppeld aan lopend onderzoek en expo
- Expertise uitbreiden rond registratie mondelinge bronnen, biografisch verzamelen, digitale optimalisatie bij transcriptie, juridisch en ethisch kader (o.a. GDPR, cfr. expertise als Creative Commons Expert) voor bewaren en ontsluiten van interviews
- Deelname aan collegagroep FARO en expertiseuitwisseling met Nederlands oral-history-centrum 'Sprekende Geschiedenis'
- Deelname aan (internationale) studiedagen en congressen om de doorheen de jaren opgebouwde kennis en ervaring rond oral history te delen met de brede sector
- Ontsluiten van de interviews via digitale platformen (website, archief meemoo, Het Archief voor Onderwijs, Sprekende Geschiedenis ...) en de ontwikkeling van podcasts/ audiovisuele producties, in samenwerking met mediapartners

OD 2.5 – Het Industriemuseum neemt een voortrekkersrol op in de duurzame valorisatie van expertise in behoud, beheer en reconversie van industrieel erfgoed.

Her en der in Europa krijgen fabrieksgebouwen, ketelhuizen, gashouders, machinekamers en loodsen een nieuwe bestemming. Industrieel erfgoed wordt ook in Vlaanderen en Brussel (her)ontdekt en stadsvernieuwingsprojecten brengen diverse erfgoeddilemma's aan de oppervlakte. In de afgelopen vijftig jaar groeide het Industriemuseum uit tot een autoriteit op het vlak van industrieel erfgoed. Over het behoud en beheer van industriële gebouwen, machines en objecten is heel wat kennis en knowhow in huis. Samen met ETWIE is een breed vertakt (inter)nationaal netwerk van experts en partners tot stand gebracht. De collectiemedewerkers en het technisch team bouwen ook specifieke expertise op over de art-handling van grote, zware objecten en 'gevaarlijk erfgoed' zoals asbesthoudende objecten. We experimenteren met innovatieve tools zoals 3D-scanning van industriële installaties en erfgoed. Die kennis willen we verder ontwikkelen en delen, binnen en buiten de museummuren. Het kersverse collectieplan 2022-2028 biedt ons een houvast om – in nauwe afstemming met partners – gefundeerde keuzes te maken in het verwervingsbeleid. De geplande expo- en onderzoeksprojecten bieden een uitgelezen kans om specifieke deelcollecties zoals die van telecommunicatie en dataverwerking diepgaander te waarderen, diversifiëren en actualiseren.

ACTIES

- Collectiegebonden expertise verlenen bij projecten om industrieel erfgoed in situ of in de publieke ruimte te bewaren en te valoriseren
- Proactieve verwerving in functie van het actualiseren van collecties (in samenwerking met bedrijven en andere relevante actoren)
- In samenwerking met ETWIE en digitalisatiepartner meemoo de verdere mogelijkheden van 3D-technologie voor conservatie onderzoeken, uitrollen en toepassen
- Binnen (inter)nationale netwerken expertise uitbouwen en uitwisselen over conservatie, restauratie en art-handling van technische collecties en de bestaande kennis borgen
- Hosten van de internationale conferentie Big Stuff, 2025
- Deelname aan themanetwerken en structureel overleg met relevante collega-musea (textielnetwerk, drukkerijnetwerk, themanetwerk bedrijfserfgoed, collectienetwerk ETWIE)
- Inhoudelijke adviesverlening voor stadsvernieuwingsprojecten en reconversies van industrieel erfgoed in Vlaanderen en Brussel (in functie van architecturale ontwerpen, studies, bodemsaneringsprojecten ...)

OD 2.6 – Het Industriemuseum investeert in een optimaal en efficiënt collectiebeheer en bundelt de krachten met de andere musea van de Stad Gent.

Het Industriemuseum heeft de afgelopen jaren sterk geïnvesteerd in de zorg voor de collectie met de aanwerving van een behoudsmedewerker en investeringen in anoxiebehandelingen als concrete voorbeelden. Voor generieke taken rond depotbeheer, conservatie, restauratie en preservatie van de collectie wordt al sinds enkele jaren samengewerkt en afgestemd met de andere musea van de Stad Gent. Raakvlakken en samenwerkingen zijn er logischerwijs altijd al geweest. Het verhuisproject naar de twee centrale erfgoeddepots (2016-2018) heeft de inhoudelijke raakpunten en overlappen scherper in beeld gebracht. De musea bundelen de krachten voor verschillende aspecten van het collectiebeheer (depotwerking, restauratie en conservatie, calamiteitenplan, waardering van de collectie). Die samenwerkingen nemen verschillende vormen aan, van kort- tot langdurige projecten, van informele en één-op-één contacten tussen collega's tot meer formele projecten met projectsubsidies en stuurgroepen die regelmatig bijeenkomen.

ACTIES

Industriemuseum werkt samen met de andere musea van het AGB Erfgoed voor:

- Beheer van de gezamenlijke depots
- Restauratie en conservatie: kennisuitwisseling en gezamenlijke aankopen, conservatiebehandelingen (zoals gedeeld gebruik anoxiekamer Ename)
- Procedures herbestemming en handgiften, gebruiksovereenkomsten optimaliseren
- Kennisuitwisseling en up-to-date houden calamiteitenplan
- Deelname aan het structureel overleg met de collectiebeheerders van het AGB Erfgoed en opvolgen van thematische werkgroepen met afgebakende opdrachten
- Gedeelde visie en werking met Huis van Alijn rond behoud en beheer met een bijbehorende medewerker
- Gezamenlijke digitalisatiestraat met Huis van Alijn met kwaliteitsvolle hardware, software en medewerkers, waarbij er aandacht is voor de nodige digitale skills van de medewerkers

SD 3 – Het Industriemuseum voert een engagerend en verbindend publieksbeleid om verder uit te groeien tot een inclusief en meerstemmig museum.

Focus: participatie, educatie, toegankelijkheid, gastvrijheid, meerstemmig museum

OD 3.1 – Het Industriemuseum bouwt verder aan een diverse community van bezoekers en specialisten die bijdragen aan de kennisopbouw en waardering van industrieel erfgoed.

Het Industriemuseum is een plek waar bezoekers en specialisten elkaar ontmoeten, herinneringen ophalen en kennis delen rond de museumcollectie en de museumthema's. Op die manier geven we de collectie betekenis en doen we aan kennisopbouw. De bijdrage van eenieder is gelijkwaardig, of het nu gaat om vrijwilligers of professionals, specialisten of toevallige passanten, makers of geïnteresseerden ... Het museum heeft sinds jaar en dag een uitgebreide vrijwilligerswerking met een diverse ploeg waar heel wat (vak)mensen hun kennis en talenten delen. In de toekomst willen we de bestaande vrijwilligerswerking nog sterker diversifiëren. De bestaande vriendenwerking wordt verdergezet. We verrijken tegelijk ook onze kennis door de inbreng van het publiek. We organiseren initiatieven zoals ontmoetingsdagen en Wiki Cafés om data te verzamelen rond de museumcollectie en de museumthema's, we werken samen met bedrijven om de collectie te actualiseren, we organiseren divers samengestelde groepen als klankbord voor tentoonstellingen en projecten. Via participatieve kennisopbouw hebben diverse bezoekers en specialisten deel aan de museumwerking.

ACTIES

- Verder engageren en omkaderen van vrijwilligers binnen de volledige museumwerking met extra aandacht voor het verrijken van kennis rond de werkende machinecollectie op de textiel- en drukkerijafdeling
- Actief inzetten op het diversifiëren van de vrijwilligers door o.a. nieuwe instroomkanalen aan te boren
- Gericht werven, opleiden en begeleiden van online content contributors (vrijwilligers, studenten, geïnteresseerden), o.a. via de organisatie van Wiki Cafés en samenwerkingen zoals Gent Gemapt
- Organiseren van ontmoetingsdagen voor bepaalde industrietakken waarbij deelnemers verhalen en objecten kunnen schenken (als participatieve collectieverwerving)
- Samenwerking met bedrijven en stakeholders in functie van actualisering collectie
- Verderzetten van de divers samengestelde klankbordgroepen bestaande uit partners (organisaties en particulieren)
- Verderzetten en versterken van de bestaande vriendenwerking met een uitgebreid activiteitenprogramma om de museum community te verbreden, meer mensen te verbinden aan het museum en industrieel erfgoed te waarderen

OD 3.2 – Het Industriemuseum zet spraakmakende tentoonstellingen op, en zet haar ruimtes en middelen ook in voor presentaties in coproductie met makers en voor tentoonstellingen van externe organisaties.

Het Industriemuseum groeide de afgelopen jaren niet enkel als tentoonstellingsplek maar ook als maakplek. De nood aan toonruimte en de meerwaarde voor (beginnende) makers blijkt hoog. Daarnaast ontving het museum de afgelopen jaren verschillende tentoonstellingen van externe organisaties zonder eigen toonplek die actief zijn in het industrieel-erfgoedveld of werken rond de museumthema's. We willen actief tijd en ruimte maken voor toonprojecten van makers en voor tentoonstellingsprojecten van actoren in de industrieel-erfgoedsector. De museumthema's en de link met textiel- en druktechnieken vormen daarbij de rode draad. De eigen tentoonstellingen onderzoeken en presenteren telkens een ander facet van ons industrieel erfgoed met focus op de periode van 1800 tot vandaag. Ze bieden de bezoeker een genuanceerd verhaal, geven inzicht in de meerstemmige geschiedenis en hedendaagse realiteit en zetten aan tot reflectie en debat. Bij de programmatie ervan stellen we een divers publieksaanbod en -programma samen, afgestemd op het thema, op de actoren en gemeenschappen die daarbinnen actief zijn en op de relevantie ervan voor verschillende doelpublieken.

ACTIES

- Organisatie en ondersteuning van toonprojecten door artiesten en makers in residentie en bijbehorende communicatie
- Organisatie en ondersteuning van tentoonstellingen door externe organisaties en bijbehorende communicatie
- Hosten van gastexpo en partner in jubileumjaar '150 jaar Gentse tram' in voorjaar 2024 (organisatie META vzw, De Lijn, ETG vzw)
- Voorlopige planning eigen tijdelijke tentoonstellingen 2024-2028 met bijbehorend publieksaanbod en communicatie, afgestemd op het thema:
  - Metaal en machinebouw, 2024
  - Bakeliet en kunststoffen, 2025
  - Computererfgoed, en foto-expo Industrieel Erfgoed in België n.a.v. de vijftigste verjaardag van het Industriemuseum, 2026
  - Haven van Gent, 2027
  - Tot uw dienst (dienstpersoneel vroeger en nu), 2028
- Samenstellen en begeleiden van een divers samengestelde klankbordgroep per tijdelijke tentoonstelling in functie van meerstemmigheid

OD 3.3 – Het educatieve aanbod wordt verder ontwikkeld met een focus op maken en technieken in nauwe samenwerking met en voor scholen, opleidingen en families.

Het Industriemuseum staat bekend om z'n uitgebreide educatieve aanbod voor families en groepen. Het is één van de weinige musea waar je als bezoeker op verschillende niveaus zelf aan de slag gaat. We juichen maken, technieken en werken met je handen toe, steeds met de museumcollectie als vertrekpunt. In de doorontwikkeling van het educatieve aanbod kiezen we voor een inhoudelijke focus op maken en technieken. We ontwikkelen educatief aanbod prioritair voor en samen met families en de onderwijssector. Jongeren uit het beroeps- en technisch onderwijs krijgen daarbij onze prioritaire aandacht. We zijn overtuigd van levenslang en levensbreed leren. Het volwassenenonderwijs is daarbij onze prioritaire partner. Leren door te doen staat centraal. Een wereld waar techniek en werken met je handen evenzeer worden gewaardeerd als werken met je hoofd, daar dromen we van. Om dat te bereiken is het verder inzetten op de uitbouw van een kwaliteitsvolle en enthousiaste ploeg van gidsen en begeleiders essentieel. Bij het totstandkomingsproces van het educatieve aanbod worden vertegenwoordigers van de doelpublieken nauw betrokken.

ACTIES

- Publieksaanbod voor onderwijs stroomlijnen met verwachtingen/noden onderwijs met focus op BSO, TSO, STEM: aanpassen en ontwikkelen publieksaanbod i.s.m. vertegenwoordigers
- Publieksaanbod voor families verderzetten in samenwerking met vertegenwoordigers van families
- Verder exploreren van mogelijkheden om met de museumwerking in te haken op de STEM-agenda 2030 i.s.m. onderwijspartners en vrijetijdsorganisaties (STEM-academies, VLAIO ...)
- Verkennen van de mogelijkheden om met de museumwerking in te spelen op de noden van het volwassenenonderwijs door overlegmomenten te creëren en partners te betrekken
- Mogelijkheden van de maakplekken onderzoeken in functie van onderwijs en informeel leren
- Doorgedreven marketing educatief aanbod naar scholen en families
- Verder inzetten op bekendmaking educatief aanbod via tools als Het Archief voor Onderwijs, Cultuurkuur, Klasse (lerarendagen)
- Verder uitbouwen van een kwaliteitsvolle gidsenwerking

OD 3.4 – Het Industriemuseum is een toegankelijke en gastvrije ontmoetingsplek en zet in op maatwerk voor mensen die daar nood aan hebben om zo verbinding te creëren met een divers publiek.

Iedereen is welkom en we dragen zorg voor elkaar. Het is niet zomaar een uitspraak maar een kernwaarde van het Industriemuseum. We zijn een warm en open huis waar iedereen oprecht welkom is en dragen laagdrempeligheid, toegankelijkheid en inclusie hoog in het vaandel. Gastvrijheid is een attitude die alle medewerkers in zich dragen en met trots uitdragen. Zo streven we naar een gelijkwaardige museumbeleving voor alle bezoekers. Vanuit een maatschappelijk engagement zette het Industriemuseum de voorbije jaren sterk in op laagdrempelige publiekswerking, toegankelijke scenografie en een toegankelijk gebouw. Dat doen we niet alleen. Cross-sectorale samenwerking met de welzijns- en onderwijssector is essentieel. We zijn actief vertegenwoordigd in (wijk)netwerken en detecteren maatschappelijke noden in diverse sectoren (welzijn, onderwijs ...) waarop we met de museumwerking inhaken en waarbij we een plek van betekenis of 'safe space' kunnen zijn. We maken tijd en ruimte om in te spelen op actuele noden van mensen en organisaties die ons bereiken. We werken vraaggestuurd en op maat een aanbod uit, in coproductie met vertegenwoordigers van de doelpublieken. In de nieuwe beleidsperiode gaat onze prioritaire aandacht naar kinderen en jongeren in kwetsbare situaties en nieuwkomers. Op die manier doen we inspanningen om onze maatschappelijke impact te vergroten, met de museumcollectie als fundament voor verbinding.

ACTIES

- Ontwikkelen van een aanbod op maat samen met en voor kinderen en jongeren in maatschappelijk kwetsbare situaties, zoals het verderzetten van de talent-ateliers i.s.m. met Tajo vzw en de samenwerking met Brede School
- Aanbod op maat/drempelverlagende acties voor anderstalige nieuwkomers in samenwerking met gespecialiseerde partners (In-Gent, Ligo/Centra voor basiseducatie, Refu Interim) en vertegenwoordigers in functie van taal oefenkansen
- Aanpassen van het aanbod of creëren van aanbod in functie van de noden van groepen en bezoekers op basis van bezoekersfeedback
- Verderzetten netwerk en werking in de buurt/wijk en vertegenwoordiging Industriemuseum op buurt- en wijkinitiatieven, zoals verderzetting project Cultuurcompagnons voor buurtbewoners met een psychische kwetsbaarheid
- Inzetten van vrijwilligers voor het onderhoud van de museumtuin
- Verderzetten van verbindende initiatieven voor vrijwilligers: overlegmomenten, kennisuitwisseling, vorming, Dag en Week van de vrijwilliger
- Opleiden en begeleiden van medewerkers in gastvrijheid en toegankelijkheid via interne vormingsmomenten en interne communicatie
- Blijvend updaten van de uitgebouwde toegankelijkheidswerking: museumteksten in Vlaamse Gebarentaal en audio, sociale verhalen, toegankelijkheidsinfo op de website, experimenten met prikkelvrij publieksaanbod, checklists toegankelijkheid voor evenementen, communicatie, tentoonstellingen ...

SD 4 – Het Industriemuseum groeit uit tot een toonaangevende cocreatieve maakplek waar technieken, vakmanschap en machines een hedendaagse relevantie krijgen.

Focus: participatie, museum als maakplek, duurzaamheid, experiment, innovatie

OD 4.1 – Samen met bezoekers, makers en kenners bouwen we het Industriemuseum verder uit tot een levendige maakplek, met de unieke collectie aan machines, verhalen, stalenboeken en literatuur als inspiratiebron.

Twee gloednieuwe museumverdiepingen, de textiel- en drukkerijafdeling, fungeren sinds 2020 niet louter als tentoonstellingsplek maar ook als werk- en maakplek. Ze bieden een bijzondere bezoekerservaring en vormen de uitgelezen ruimte om co-productief aan de slag te gaan. Het publiek ontdekt in levende lijve het verschil tussen een traag ambachtelijk weefgetouw en de snelle ratelende weefmachines. De vernuftige letterzetmachines in het drukatelier verbazen jong en oud. De bezoeker mag ook zelf dingen proberen en maken. De Tinker Studio maakt mensen warm voor techniek en leren met je handen. Het Industriemuseum is op die manier een laagdrempelige maakplek waar mensen elkaar ontmoeten, kennis en ervaringen delen en de collectie vanuit verschillende perspectieven betekenis geven. De unieke fabriekssite, de werkende machines en de gepassioneerde vakmensen dragen bij aan een waardevolle museumervaring. De komende jaren bouwen we op die kracht verder. De maakplek brengt tal van uitdagingen met zich mee. Denk maar aan conservatie en onderhoud van de machines of het werven van vakmensen die de machines kunnen bedienen en de technieken kennen. We investeren daarom extra middelen en personeel om de maakwerking te optimaliseren. We doen er alles aan om de inhoudelijke ambities en praktische of technische uitdagingen met elkaar te laten sporen.

ACTIES

- Dagelijkse demonstraties op de textiel- en drukkerijafdeling
- Organisatie van workshops, masterclasses en publieksactiviteiten rond textiel- en druktechnieken
- Vrijwilligerswerking drukkerij- en textielafdeling
- Verderzetten werking Tinker Studio

OD 4.2 – We stimuleren samenwerking tussen de museumcollectie en makers. Hun creaties en onderzoek brengen we naar buiten. Experiment, innovatie, leren en ecologische duurzaamheid staan hierbij centraal.

De hedendaagse relevantie van de collectie en de technieken is groot. Makers en kunstenaars laten zich door vakmanschap en machines uit het verleden inspireren voor nieuwe creaties. Kennis van de industriële geschiedenis en de oude technieken is essentieel om actuele ontwikkelingen te duiden of alternatieve, duurzame maakprocessen te ontdekken. Zo baseerde de Zwitsers-Nederlandse textieldesigner Vera Roggli zich op de staalboeken en de industriële weefmachines voor haar masteronderzoek naar keukenhanddoeken. Onderzoeker Jo De Baerdemaeker nam voor zijn project 'Typo Belgiëque' de uitgebreide collectie letterproeven onder de loep. Ook intern gaat de museumploeg met de collectie aan de slag om huisgemaakte textielproducten en papieren drukwerk te creëren, die aangeboden worden in de museumshop. Ecologische duurzaamheid staat voorop: garens worden plantaardig geleverd en met restjes papier maken we notieblokjes. In de maakplek van het Industriemuseum leren en experimenteren liefhebbers, professionals, bedrijven en studenten zij aan zij. Met de kersverse formule van de 'open maakplek' gaan externe makers onder begeleiding aan de slag met de machines. Naar de toekomst toe breiden we de mogelijkheden nog uit en brengen we de inspiratie nog dichterbij de makers. Aansluitend bij de maakplek en de bibliotheek installeren we een staalkamer met textielstalen en een studiecollectie met de lettercollectie en letterproeven.

ACTIES

- Productie museumshop i.s.m. (externe) makers
- Begeleiden van artists-in-residence en organisatie van publieksprogrammatie rond de residenties (artist talk, rondleiding ...)
- Aanbieden van machines voor verhuur, en inzetten op 'dynamisch behoud' van de democollectie (inventaris wisselstukken ...)
- Ontwikkelen en aanbieden van de lettercollectie en letterproeven op de drukkerijafdeling (als studiecollectie) en een staalkamer op de textielafdeling
- Opbouwen en doorgeven van kennis rond plantaardig verven, ambachtelijke maakprocessen en technieken ... (via activiteiten en online kennisdeling)
- Doorgedreven communicatie van de mogelijkheden voor makers in het museum
- Inzetten op ecologische duurzaamheid en circulariteit bij de aankoop en het gebruik van materialen

OD 4.3 – Het Industriemuseum ontwikkelt en deelt kennis en expertise rond de uitbouw en werking van het museum als maakplek met bezoekers en stakeholders uit binnen- en buitenland.

In binnen- en buitenland beweegt heel wat op het vlak van makerspaces en de (her)waardering van ambachtelijke kennis en knowhow. Het Industriemuseum richt haar blik naar buiten en wil kennis delen en nieuwe kennis binnenhalen. We gaan samenwerkingen aan met partners die ons kunnen voeden met aanvullende expertise. We verdiepen ons in theoretische kaders en gaan actief op zoek naar innoverende praktijken. Eigen ervaringen en projecten van de maakplek en de Tinker Studio brengen we naar buiten op diverse manieren: van sociale media over gegidst studiebezoek tot deelname aan een internationaal congres.

ACTIES

- Detecteren en introduceren van nieuwe methodieken uit binnen- en buitenland m.b.t. het museum als maakplek
- Versterken van de eigen maakwerking, kennisopbouw en positionering ervan door (internationaal) verkennen van maakplekken en samenwerkingen/partners
- Actieve bijdrage aan (internationale) netwerken, symposia, workshops en publicaties rond de maakwerking
- Aanbieden van begeleide bezoeken aan de maakplek
- Verderzetten werking Tinker Studio (o.a. vertegenwoordiging op Europees netwerk van wetenschapscentra en -musea Ecsite en samenwerking met Arteveldehogeschool, Tinkerverlde)
- Partner in onderzoeksproject Universiteit Antwerpen rond maakplekken en stedelijkheid 'Crafting Cities' (onder voorbehoud van goedkeuring subsidiedossier)
- Maakplekken vertegenwoordigen via platform Open Creatives Gent en deelname aan Gents Kunstenoverleg
- Kennisopbouw rond recente digitale skills en technologieën (digitaal ontwerp, optimalisatie machinepark) en delen van deze kennis en expertise met de bredere (inter)nationale erfgoedsector

OD 4.4 – Het Industriemuseum onderneemt bewuste acties in functie van het voortbestaan en doorgeven van immaterieel erfgoed, en focust daarbij op intergenerationale kennisoverdracht en het audiovisueel documenteren van technieken.

Immaterieel erfgoed is onlosmakelijk verbonden met de werking van het Industriemuseum. Een actieve community van vakmensen geeft als 'levende drager' het textiel- en drukkerijerfgoed door aan nieuwe generaties. De meester-leerlingtrajecten blijken een heel geschikte methode om daar op een doorgedreven manier op in te zetten. Maar ook bewustmaking van een breed publiek zien we als opdracht van het museum. In onze tentoonstellingen, workshops en de verschillende online en offline communicatiekanalen geven we immaterieel erfgoed de aandacht die het verdient. Gesteund door de expertise van de Werkplaats Immaterieel Erfgoed, ETWIE en buitenlandse ervaringen willen we ook actiever inzetten op het borgen van immaterieel erfgoed. Met audiovisuele producties en documentaires leggen we specifieke technieken en ambachten met klank en beeld vast.

ACTIES

- Doorgeven en borgen van vakmanschap, o.a. door participatie in en begeleiden van meester-leerlingtrajecten op de textiel- en drukkerijafdeling
- Kennisopbouw via de community van makers en artists-in-residence, onder meer door het documenteren van residenties en maakprojecten
- Audiovisuele producties ontwikkelen en bewaren, parallel met meester-leerlingtrajecten, expo's, collectieonderzoek

SD 5 – Het Industriemuseum, ETWIE en het Huis van Alijn zetten samen in op een performante organisatiestructuur en -cultuur.

OD 5.1 – Het Industriemuseum blijft samen met Huis van Alijn en ETWIE inzetten op werkbaar werk.

Betrokken medewerkers hebben veel goesting om aan onze doelstellingen mee te werken. We zorgen voor een kwaliteitsvolle interne communicatie en (in)formele teammomenten om kennis en ervaring te delen. We investeren continu in waardering, talentontwikkeling en empowerment.

ACTIES

- Interne communicatie en kennisdeling: de interne communicatie, opgevolgd door het team interne communicatie, behoudt het uitgeven van een interne nieuwsbrief
- Organiseren van uitwisselingsmomenten en kennisdeling: expolunches, workshops ...
- Organiseren van een jaarlijkse teamdag en fijne momenten door het feestcomité
- Kennisopbouw en talentontwikkeling: stimuleren van medewerkers in het volgen van opleidingen. We zetten in op permanente coaching en een opleidingstraject voor alle medewerkers voor de schermen, zodat ze bezoekers gastvrij en klantgericht kunnen ontvangen en begeleiden, met de nodige inhoudelijke kennis
- Zorg en welzijn: we werken mee aan de opmaak en het opvolgen van het Jaaractieplan Welzijn op AGB-niveau. De feedbackcultuur is ingeburgerd en we ondersteunen de leidinggevenden onder andere met intervisiemomenten.

OD 5.2 – Het Industriemuseum, ETWIE en het Huis van Alijn verhogen de ecologische duurzaamheid van de (integrale) werking.

De afgelopen jaren zijn al heel wat inspanningen geleverd om duurzamer te werken door o.a. expomateriaal te hergebruiken. Er is een eigen ecoteam. Tegen 2028 willen we de volgende stappen gezet hebben door een gemeenschappelijk duurzaamheidscharter te ontwikkelen dat de ecologische duurzaamheid op het netvlies brandt van de medewerkers.

ACTIES

- Stapsgewijs uitwerken van het gezamenlijk duurzaamheidscharter door het ecoteam via concrete acties
- Duurzaam organiseren van evenementen: ontwikkelen van een charter/checklist
- Verwerken van duurzaamheidsprincipes in overheidsopdrachten zoals het beoordelen van aannemers op kostenefficiëntie en het maken van bewuste ecologische keuzes
- Het Industriemuseum en het Huis van Alijn maken een gezamenlijke inventaris van expomateriaal om dit te hergebruiken en kopen gezamenlijk aan
- Voorzien van opleidingen om bewustzijn rond duurzaamheid te vergroten
- Als lid van Greentrack, onderdeel van het Gents Kunstenoverleg, participeren we aan de acties met als doel kennis uit te wisselen en concrete stappen te zetten om onze werking ecologisch duurzaam te maken
- Samen met departement Facility Management van de Stad Gent proberen we ons verbruik te optimaliseren

OD 5.3 – Het Industriemuseum werkt samen met ETWIE en het Huis van Alijn aan de uitvoering van de ingezette digitale transformatie met het oog op optimalisatie en innovatie van de werking.

Voortbouwend op de digitale strategie uit 2018 is er een nieuwe digitale strategie ontwikkeld in 2022-2023 over de drie organisaties heen (zie www.industriemuseum.be/nl/beleidsdocumenten). Deze strategie trekt volop de kaart van de digitale transformatie en richt zich op vijf speerpunten: innovatie, optimalisatie, content, identiteit en skills.

ACTIES

- Meten en evalueren van de digitale maturiteit op drie tijdstippen tijdens de beleidsperiode en benchmarking met het bredere Vlaamse museale veld
- Innoveren door te experimenteren met nieuwe digitale technologieën (3D-scanning, grafen voor linked data, machine-learning voor gezichtsherkenning ...) voor bijvoorbeeld collectiedigitalisatie, publieksbeleving, collectieontsluiting ... en het evalueren van de bruikbaarheid ervan
- Investeren in nieuwe tools en de toegankelijkheid tot bestaande digitale tools, en hiervoor jaarlijks samen met het Huis van Alijn en ETWIE inhoudelijke leersessies organiseren voor de medewerkers
- Bewaken en opvolgen van de beschikbaarheid en kwaliteit van de digitale skills bij de medewerkers
- Samenwerking, expertise-uitwisseling, complementariteit en de ontwikkeling van een digitale agenda op Gentse schaal.
- Deelname aan en engagement in het lerend netwerk rond digitale werking in Gent, een kweekvijver die kan leiden tot nieuwe coalities en samenwerkingen op digitaal vlak ([nota landschapstekening](#))
- Engagement aangaan om samen met de andere musea van het AGB te werken aan de digitale transformatie, complementair met de eigen [digitale strategie](#) en [digitaliseringsplannen](#)

OD 5.4 – Het Industriemuseum en ETWIE zetten samen met Het Huis van Alijn in op een verhoging van de diversiteit binnen de eigen werking.

Gelegen in het superdiverse Gent hebben beide musea en de dienstverlenende rol al ingezet op het bevorderen van diversiteit (in verschillende vormen) binnen de collectie en publiekswerking. Nu is de tijd rijp voor een integrale diversiteitsvisie en dito beleidsvoering. Hiervoor hanteren we het [diversiteitsplan](#) (2022) als leidraad.

ACTIES

- Industriemuseum, ETWIE en Huis van Alijn stellen een overkoepelend diversiteitsteam samen met leden uit de verschillende teams van de organisaties, die jaarlijks enkele acties uitrollen rond diversiteit en inclusie
- Industriemuseum en Huis van Alijn trekken het Gentse TOP-overleg en zorgen voor de uitvoering van de acties die binnen dit overleg opgesteld worden
- Industriemuseum en Huis van Alijn zetten in op een inclusievere gidsenwerking (via TOP-overleg en in samenwerking met Stad Gent, dienst Lokaal Sociaal Beleid) en vrijwilligerswerking
- In samenwerking met het zakelijk team van het AGB onderzoeken het Industriemuseum, ETWIE en Huis van Alijn de mogelijkheden om bij nieuwe aanstellingen of stageplaatsen diversere profielen aan te trekken

OD 5.5. – Het Industriemuseum bundelt de krachten met ETWIE en het Huis van Alijn en ontwikkelt (gezamenlijke) initiatieven om de eigen inkomsten te verhogen.

Als onderdeel van het AGB staan we voor een gezonde financiële bedrijfsvoering. We streven naar een gezond evenwicht tussen overheidssteun en eigen inkomsten. We zoeken naar opportuniteiten om die eigen inkomsten te vergroten.

ACTIES

- Samen met ETWIE de vriendenwerking van het museum verbreden (zie ook 3.1), om fondsenwerving via de Vrienden te verhogen
- Samen met ETWIE en partnerorganisaties in de sector de mogelijkheden onderzoeken om een betalende dienstverlening te ontwikkelen
- Ontwikkeling producten voor de museumshop en marketingstrategie
- We verhogen onze inkomsten uit zaalhuur door het actief aanbieden van zalen en faciliteiten. De gedeelde MICE-coördinator maakt het aanbod van het Huis van Alijn en het Industriemuseum bekend binnen een relevant netwerk. Zie ook OD 1.2
- Bar Baudelo, het museumcafé, is een partner in het gastvrij ontvangen van bezoekers. Het uitbesteden van het museumcafé aan een tewerkstellingsproject voor mensen met een beperking zorgt ook voor inkomsten via een concessievergoeding
- Het Industriemuseum, ETWIE en Huis van Alijn ontwikkelen samen een strategie om inkomsten te genereren uit het delen van expertise via lezingen, train the trainer-sessies ...
- Het Industriemuseum genereert inkomsten uit de maakwerking (o.a. verhuur TC2). Zie ook OD 4.2

OD 5.6. – Het zakelijk team van het AGB versterkt en ondersteunt het zakelijk management van het Industriemuseum zodat het museumteam zich maximaal kan toeleveren op de uitvoering van haar kerntaken als landelijk museum.

Het zakelijk team focust zich op het creëren van tools en frames die de musea en dienstverlenende rol in staat stellen om het zakelijk management op vlak van bestuurlijke, financiële en personeelsmatige werking te vereenvoudigen en optimaliseren. Er wordt voor gezorgd dat de wettelijke verplichtingen worden nagekomen, de bestuurlijke transparantie verzekerd is en het zakelijk management verduurzaamd wordt.

ACTIES

- Voorzien in gebruiksvriendelijke planningstools voor budgetopmaak en constante monitoring van dat budget, voor de planning van het personeelsbeleid en voor de besluitvorming
- Inzetten op de ontwikkeling van digitale interview- en kennisplatformen (O365) en ook op fysieke momenten van interview en kennisdeling voor de zakelijke profielen van de musea
- Detecteren van gezamenlijke uitdagingen inzake aankoopbeheer, prijzenevoluties, aanwervingsbeleid
- Ontwikkelen van een juridisch correct en algemeen faciliterend kader om het zoeken naar aanvullende financiering door de musea te versterken
- Inzetten op data- en informatiesystemen om een kwalitatieve monitoring van kerndata, te versterken, bv. inzake budgetopvolging, planning van de budgetcycli, personeelsbeleid, personeelsrapportering, bezoekerscijfers en- monitoring, ticket- en shopverkoop, evolutie van de verkoopmarge

OD 5.7 – Het zakelijk team van het AGB coördineert de gezamenlijke werking en ondersteunt en trekt projecten die een antwoord bieden op de gezamenlijke noden van de musea met het oog op een sterke samenwerking en efficiëntiewinst.

De musea en het zakelijk team bepalen samen de gezamenlijk aan te pakken noden. Het zakelijk team faciliteert en coördineert de gezamenlijke werking.

ACTIES

- Faciliteren, ondersteunen en duurzaam verankeren van overleg/gezamenlijke werking van collectie- en depotbeheerders, veiligheid en bewaking, FM ...
- Opgvolgen uitrol Customer Relationship Management (CRM) systeem en exploreren van de mogelijkheden ervan in de toekomst
- Ondersteunen, bijeenbrengen en opvolgen van de datastewards in de musea om het onderhoud van het CRM-systeem en de verdere digitale ontwikkelingen inzake bezoekersdata en rapportering te verbeteren
- Aanspreekpunt naar Vlaanderen over museumpas en UITPAS
- De gezamenlijke verkoop van gegidste rondleidingen wordt gedigitaliseerd om de verwerkingstijd van reservaties aanzienlijk korter te maken en om de data van het reservatiepunt in de gezamenlijke CRM te onderhouden
- Beheer van gezamenlijke contacten, onderhoud van de datastructuur binnen het AGB en onderhoud van de B2B kortingen in het systeem

© Industriemuseum, december 2022

Industriemuseum
Minnemeers 10
9000 Gent

www.industriemuseum.be

info@industriemuseum.be

+32 9 323 65 00

gent:

Vlaanderen
verbeelding werkt

ERKENNEN
MUSEUM

De Standaard